

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СТРУЧНИ ЛИСТ ЗА СВЕ ПОЛИЦИЈСКЕ РАДЊЕ

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК* излази једанпут недељно. — Претплата се полаже у Београду код Уредништва „Македонска улица број 20.“ а у унутрашњости код овлашћених скупљача или на пошти. — Цена је листу на годину 20 динара, на по године 10 динара. За иностранство на годину 30 динара. За писаре при начелствима, практиканте у опште, општинске писаре оних општина које су већ претплаћене и за жандарме, у пола цене, но ови морају непосредно слати претплату уредништву. Поједини бројеви не продају се. — Рукописи не враћају се. — Писма само плаћена примају се. — Огласи примају се по погодби и то, месечно, тромесечно, полугодишње и годишње.

ЛИСТ УРЕЂУЈЕ ОДБОР

ОДГОВОРНИ УРЕДНИК Н. ДИМИТРИЈЕВИЋ

ТАСИНА ПИСМА

I.
(ПРОДУЖЕЊЕ)

У Берлину, Јула . . .

Бертилонаж! Име сасвим непознато српским полицајцима, а, вид'те, без њега не сме бити ни једна јевропска полиција. . . *Бертилонажом* зову *антропометријски систем за опис и мерење криваца*. Назив му је дат по имену *Др-а Алфонса Бертилона*, из Париза, који га је пронашао.

Ретко је која појава у криминалистици тако радосно поздрављена као овај француски проналазак. Он је јевропским полицијама баш добродошао у времену: када се криминали све више множе; када анархизам тако рапидно напредује; када се злочиначки свет толико извештио, да не само мења своја имена и фалсифицира своја документа, него да вештачким начином маскира боју лица, длаке и т. д. Јер сви доданашњи покушаји, да се идентичност једнога лица покаже и докаже, не дају сигурног успеха. И лични описи, и фотографије, и сведоче — све то опет може да превари. Није једном било, да се нађу два лица, којима се слаже и лични опис, и фотографија, па чак и сведоче сведока. Само *Бертилонов систем* даје данас потпуне сигурности, да нас кривац не може преварити. Идентичност криваца на сигурно доказује; а нарочито је овај систем потребан за оне злочинце, којима је злочин у крв прешао, те се непрестано у поврату налазе. Ко је познат са ботаником, вели Бертилон, знаће: да се у биљном царству не могу наћи ни два листа, да су један другом сасвим једнаки. Тако је и у људи: нема на свету два човека, којима би се сви органи слагали. И полазећи с те тачке, Бертилон је обратио пажњу на главу и чело кривчево, на ухо, нос, на вилице, на дужину стопале, руке, средњег и малог прста; на висину тела; на боју очију; на дужину и облик обрва; на облик лица и т. д. Тако се, по његовоме систему, узима пре свега кривчева висина. За тим дужина руку преко прсију рачунећи; висина кривчева у седећем положају; ширина главе мерећи ју од чела у правцу ка бабиној руци; па онда од потиљка ка челу; за тим од једнога уха до другог преко потиљка; обим лубање; висина и ширина уха (деснога); дужина стопале; дужина средњег прста (на левој руци); дужина малог прста (на левој руци); дужина леве руке од лакта до краја средњег прста на истој руци; па онда облик обрва, боја очију и т. д.

За овај систем треба *петнајест сарава*, алата: мерило за висину; табла за ширину; мерило и седиште за мерење у седећем положају; мерило за прсте, за руке; столчица за мерење стопале; циркла за мерење чела; и мерило за мерење ушију.

Сав је овај алат од дасака. Само тачно одмерен. Мера је до милиметра строго подвојена и утврђена. Пази се на длаку, да тачно испадне.

Како се ово све експериментише са кривцима, ја ћу у сликама изложити у једном од идућих бројева „Гласника“; разуме се, ако уредништво буде у могућности да клишета набви. Бертилонове справе нису скупе, а употреба њихова сасвим је проста. Само мора бити тачна.

Бертилонаж је усвојен у свима јевропским државама. Пошав од париске па до петроградске полиције, свуда је тај поступак с кривцима примљен као најсигурнији и најпрактичнији. Само је остала још Србија и Турска, која о *Бертилонажу* ни по имену не зна, а камо ли да га мисле усвојити!! . . .

У *Букурешту* је овај систем уведен још 1892. г. За само три године извршено је 8.000 мерења. И успех је ванредан. Осим тога фотографски атеље и Бертилонаж букурешке полиције тако је вешто уређен, да се о њему са особитом хвалом помиње у немачкој и француској литератури. Ја сам с болом прочитао ону хвалу, коју јој одаје немачки писац *Ф. Пауло* у часопису за криминалну антропологију. (Има о томе и на француском: *Gr. P. Olanesco, Memoire* и т. д.).. Ја имам слику и распоред букурешкога атељеа, и ако уредништво пристане и на ова клишета, радо ћу их уступити, да се и то штампа у томе листу.*

Тако исто за полицајце и иследнике видео сам овде врло практичну новину, тако звана, *acta personalia*. . . То су фасцикуле за кривце. На прилику, у албуму тражите и нађете кривца. Узмимо да му је име: *Шандор*. Код његове слике нађете белешку, која вас упућује на писме *Ш* и дотични број. Са том забелешком дођете у криминалну архиву. Потражите од архивара фасцикулу Шандорову под бројем тим и тим. Све су фасцикуле по азбучном реду у орману поређане. И у једном моменту архивар ће вам фасцикулу скинути и додати. И када отворите Шандорову фасцикулу наћи ћете тамо целу историју његова живота. Пре свега, поређане су његове фотографије. Прво она, када је први пут пао у затвор, па онда и остале редом. Колико је пута падао у апс, толико је пута сликан. После слика долазе лични опис и белешке о свима кривчевим породичним приликама; па онда све његове махне и склоности, за тим су приложена његова писма и рукописи; па онда ори-

* Другога Јула ове 1897. г. био је у Берлину конгрес немачких полицајаца. Дебатовало се о бертилонажу, који је препоручен свима немачким полицијама, па чак и по срезovima и општинама. . . На конгресу биле су заступљене све немачке државице. А градови: *Либек*, *Бремен* и *Хамбург* послали су своје особене делегате. — На конгресу биле су заступљене и *Аустро-Угарска* и *Румунија*. Букурешку полицију заступао је *Др. Митовић* који за бертилонаж има и својих заслуга.

Криминалне пресуде судова, којима је осуђиван, и то све тако и у том реду, да о једном кривцу из ове фасцикуле видите све што вам треба. Када вам дода фасцикулу, архивар вам онда у исто време пружи и билет, формулар у коме је све штампано, питања су положена, и ви само из фасцикуле имате да попуните. Фасцикуле су од дасака, али тањих, не везују се као у нас, него се утврђују федером. Мање су од оних по нашим архивама. Акта се у њима слажу да се не цепају. И албуми и регистри и фасцикуле све се то ревидира сваке десете године. Акта о помрлим кривцима остављају се онда у оделење за умрле. А разуме се о живима попуњују се сваком приликом све што се сазна... Сликање кривца кошта 3 марке. Једна свеска криминалнога албума кошта 16 марака, свака са 1000 листова. Фасцикула кошта марку... И сав овај материјал, па и све друго што треба, ова добра господа у берлинској полицији понудили су ме у свему онако, и по оној цени, како плаћа њихова полиција. Ја сам са захвалношћу примио њихову доброту... Али? Ово „Али“ је камен спотицања многим и многим корисним идејама у Србији....

Фотографијом се овде служе не само да сликују кривце, него њоме снимају трагове кривичних дела, рукописе, фалсификате, предмете, који могу проналажењу кривца помоћи и т. д. После то увећавају, разашипу другим полицијама, раздају чиновницима, агентима, жандарима и т. д. Тако исто имају све справе, потребне за испитивање крвних пега, длака, боје и т. д. Поред тога берлинска полиција има и свој *централни полицијски лист*, у коме се све потере и тражења износе. У својој штампари они штампају све своје потернице, објаве, расписе, а не пишу их као у нас. Нама треба читава недеља, док се један распис за кривцем напише преише и експедира. Овде за један сахат штампан распис имају већ сви агенти и жандари у својим рукама.

Ваљда неће бити нужно, да поменем нарочито телеграф и телефон. У Берлину има полиција на 80 својих ревијера, квартова; осим тога на још толико *жандарских шикета*, стражара; све је то везано телефоном и телеграфом. С тога је могуће полицијске послове у овакој једној великој вароши савлађивати и све догађаје одмах у бироу сазнавати. Седећи и гледајући ову њихову радњу у централном бироу (главној полицији) ја сам се морао дивити брзини и тачности њиховој. Јер у ревијеру се ништа не извиђа. Све се то ради у криминалном оделењу главне полиције. За пример да поменем један случај. Педесети ревијер јавља телефоном:

„Овога часа сазнало се за убиство у Фридриховој улици. Јутрос, када су врата на соби 4. куће 50. отворена, нађен је на крвету убијен Готлиб Шварц. Понизно се јавља дирекцији. Све сам учинио, да се трагови не пониште.

Полицајлајтнант Рајсор“.

На овај глас креће се из централнога бироа један од чланова криминалне полиције са двојцом, тројцом агената. У више случајева иде сам криминални инспектор Хилесем. Тај човек ради своје послове са највећом вољом и енергијом. Заузет је толико својом струком, да се сав њој посветио. Али не само он, него на лице места више пута изађе и сам шеф бироа *гроф Пиклер*. Доиста, треба видети ону тачност, ону озбиљност, ону енергију, са којом ови људи раде своје послове. Па после ону војничку субординацију, ону безусловну послушност млађих органа.

Дошав на лице места, криминална полиција испитује и трага дело. Тамо налази полицај-лајтнанта, шефа дотичнога ревијера, који је онде на месту, да са својим људма, жандарима, сачува све трагове, да се ништа не измени, већ да се све нађе онако, како је злочинац за собом оставио. Ислеђење

се после почиње, трагови сазнају, све и најмање ситнице побележе, и т. д. У исти мах полицијски агенти крећу се на свој посао. Они онда зају те пипкају, испитују, сазнају, трагају за најмањим ситницама, шуњају се по кафанама, сумњивим локалима, пазе на сву околину и т. д. Све што приметите достављају своме члану и од њега даља упустава примају. Разуме се, да су им у овоме послу у свему на руци шуцмани жандари. Али криминалној полицији у криминалним случајевима главни су помагачи — *вигиланти*. То су бивши робијаши или полицијски осуђеници. У њима је снага берлинске полиције. Дуго би било, да сада овде разлажем, како их они регрутују, тек њима се служе. Разуме се, да међу њима бирају *бистре* и *веште* и на које се могу поуздати. У први мах међу их *на иробу*. Кушају их, подмећу им, ода сваке стране испитују их, па тек онда их приме за сталне агенте. Инспектор ме уверавао да га вигиланти врло корисно служе. Међу тим у бечкој тајној полицији казивали су ми, да се и они по који пут на овака лица ослоне, али да бивају и преварени. У београдској полицији ја сам се по неки пут њима служио. Само треба бити обазрив и контролисати сваку њихову доставу.

Али, уопште говорећи о *тајним полицијама* морам признати, да је берлинска и *политичка* и *криминална тајна полиција* прилично заостала за Бечком. Бечка тајна полиција ради вештије, са пуно финеса, са више вица и еластичности. Она чини такве бравуре, да сам се више пута дивно. У Берлину је чиновник у опште више укочен. У Бечу су некако примамљивији. Али опет, без Славена никуда. У бечкој полицији махом су наша браћа — Чеси. Од пожара Рингтеатра, после барона Маркса, бечки су управитељи само Чеси: Кртичко, Јадем, Стејскал.

Али опет берлинска жандармерија јединствена је. Берлински *шуцмани* то је пробран материјал. Бечки жандарми, *вахмани*, нису њима ни принети. Али берлински жандарм служи по 40 година и умире на том своје послу. То су високи, крупни људи, у своје послу озбиљни, достојанствени, научени. Док је на својој линији, он је занет само својом службом. На све и на свакога пази. Берлински жандарм налази се на својој линији дању 3 а ноћу 2 сахата. Тако се мењају. Сваки жандарм мора бити добро писмен. Мора знати и телефон и телеграф. Осим тога да уме указати прву помоћ дављенику, огорелом, повређеноме и т. д. Жандарми се деле на класе: Прва класа има плате 1.300 марака, друга — 1200 марака, трећа — 1000 марака. Полицијски агенти имају уз ову плату још и 240 марака додатка и 30 марака на одело. — Полицајлајтнанти регрутују се из војске, а после аванзују се и од жандарских наредника. Њихове су плате такође по класама. Дотурују и до 5.000 марака....

Поменух напред ревијере. У сваком ревијеру шеф је по један полицај-лајтнант. То је као наш старешина кварта. У кварту не раде цивилни чиновници. Они су само у главној полицији. У ревијеру врше службу жандарски наредници. Разуме се пробрани су боље, него у нас окружни начелници. У ревијеру имају књиге, у којима се уводе: наредбе, објаве и потере власти; имају сандучиће, у којима су са фотографијама сложени описи лица, која се траже. Све ове послове врше наредници. Они примају пријаве, људе, све оно што у нас врше писари по квартовима. — Осем тога у свакоме ревијеру имају по два жандарма за криминалне случајеве. Они се само тим баве. Поред њих има опет и по 5—6 жандарма, којима је дужност да пазе на јавне женске којих овде има само *ушисаних на 20.000!*... Зову их „*Sittenschutzmänn*“. — У ревијеру се води књига о свима сопственицима кућа и њихових кирајција. Па онда књиге: хотелијера, кавеција, свију трговина и

заната, свију пушкара, књижара, лекара, бабица; свију фијакера, јавних женских и т. д. — Нарочито пазе на хотеле. Имају особену књигу за странце. Већ њих прате и агенти. — У ревијеру немају деловног протокола. Него воде протокол акта. У-њ уводе долазећа акта на једној страни, а на другој бележе, шта је по тим актима урађено. Никаких акта ни концепта не остављају. Управо војна администрација. Воде још и *журнал-протокол*. У-њ се бележи све што се у домањају тога кварта деси. —

Ја сам желео, да видим рад полицијски у ревијерима. Гроф Пиклер ставио ми је одмах на расположење 21 ревијер. Тамо ми је полицај-лајтнант г. А. Хеафнер (А. Höpfner) заједно са својим људма, са пуном прајском субординашћу, указао сву услугу. И видео сам и овде, као што већ поменух, као и свуда, ону чувену немачку тачност и уредност.

(НАСТАВИТЕ СЕ)

ИСТРАГА

V

О ранама задобивеним метком.

При избацавању метка дејствују или могу дејствовати :

- а) Пројектила;
- б) Сукија;
- в) Експлозивни гасови;
- г) Несагоревена прашчана зрна;
- д) Пламен прашчани; и
- ђ) тако звани прашчани дим.

Врста дејства и кад дејство настаје у појединим поменутих моментима у опште, зависи од врсте пушке, пуњења и растојања из кога се пуца. Само се по себи разуме да дејство може и тако бити, да се са неједнаким моментима подједнак успех постизава, тако н.пр. може се лошијом пушком, која је боље напуњена у подједнаком растојању оно исто постићи, што и са бољом пушком, која је лошије напуњена; или са бољом пушком која је боље напуњена може исто толико постићи као и лошијом пушком, која је лошије напуњена, но то само у малом растојању. У опште пак може се рећи, да најснажније дејство имају пушке острагуше са шиљатим куршумима, па онда пушке са округлим куршумима, па пиштољи и најзад револвери. Наравно да је и овде питање о саставу таког оружја од врло велике важности. Врло добрим револверима великог калибра постизава се више, но са мањим пиштољима. Али за оружја за пуцање средње доброту, може се горе поменути ред узети као важеће правило.

Данас се од свију оружја понајвише употребљава револвер, и то због своје јевтиноће и што се лако носити може, а поред тога и за то, што сваки сматра да је њиме добро наоружан и што готово никакве вештине не треба око његовог пуњења, а поред тога још и за то, што се револвер може скоро свугде добити. А и јесте врло zgodан, јер се пуни само са већ потпуно готовим метком, док за пиштољ ваља имати куглу, сукију, барут и капсулу. Отуда долази, да су између десет повреда, метком извршених, осам њих револвером извршене. Већина пак револвера долази из најгорих фабрика и нису правилно израђени, те обично и немају онако дејство, какво би требало да имају.

Повреде нанете таким револверима вештаци често и у опште сматрају за „не смртоносне“. Али се међутим може и најгорим револвером пре смртоносна повреда нанети, но са најбољом модерном острагушом, особито ако је ова рђаво напуњена и ако је из велике даљине пуцано. С тога ваља у таким случајевима, где се само дејство види, а никакви други знаци, узети у оцену само то, да ли је дејство метка „јаче“ или „слабије“; јер кад би се уз то оцењивало још и то: „да ли је метак избачен из незнатне даљине“ или из пушке која далеко носи, онда би се учинила велика грешка, која би могла имати за правилну оцену злих последица.

У случајевима где је метак избачен из непосредне близине и боље пушке, отвор позледе је велики, раздеран и има

губитка у супстанцији. То долази отуда, што у тај отвор одмах по метку улазе и гасови, који се из барута развијају и који се испод коже шире, те се усљед тога тај отвор разреде, искрза и готово сав расплини. Ово обично бива онда, ако се оно место на телу, које је погођено, налази у близини какве коске, те гасови не могу даље да продиру, но се у неку руку одмах и сузбијају. Као други доказ да је метак из непосредне близине избачен, служи и та околност, што длане на томе месту тела сагору, а тако исто и одело око отвора повреде, што долази од топлоте прашчаног пламена. Међутим као доказ да је метак из близине избачен, не може послужити она сува сагоретина око саме ивице повреде, јер ове има на њој и онда, кад се из даљине пуца, а и кад се контузија усљед тога деси. Да ли је пуцано из близине може се познати и по томе, што така повреда поцрни од праха и што у кожу уђу прашчана зрна. Ово је веома важна околност, јер се по томе може лако познати и конструкција оружја из кога је пуцано. Овде ваља увек сматрати да се је прах у цеви запалио позади. Чим се, дакле, једна мала количина праха запали, одмах се развије и његово дејство, те потисне и онај део праха у цеви, који се још није запалио. Ако је прах лако запаљив, или ако је цев врло дугачка и обложена изнутра олуцима, кроз које се кугла полако извија, то онда прах има довољно времена да изгоре. А ако напротив прах није лако запаљив, или ако је цев кратка и нема олука, онда прах нема довољно времена да потпуно сагоре (експлодира), већ његов већи или мањи део буде из цеви избачен и удара тако у тело у које је гађано и улази под кожу. С тога се оно црnilо на кожи, које усљед таког прашчаног зрнења постаје, не може обрисати, док међутим оно од дима прашчаног лако се брише. Ако се, дакле, у кожи нађу прашчана зрнења, онда ће се моћи претпоставити, да метак није из велике даљине и да је из оружја за пуцање избачен, но да прах није потпуно сагорео. Више од тога се у први мах несме претпоставити, али је исељдникава дужност да се по-стара и протоколарно констатује не само ту околност, да су прашчана зрнења у тело ушла, но и колики је број тога зрнења ушао, као и начин њиховог распростирања; тако н.пр. на образу три зрна у томе и томе растојању, на челу десет, потиљку четири и т. д.

Добије ли исељдник доцније оружје из кога је пуцано, то му онда могу вештаци у оружју дати нужна обавештења. Али ако се при томе појаве разне друге околности као: да се незна растојање из кога је пуцано; да се незна колико је праха у оружје метуто, да се незна да је баш то оружје употребљено, онда наравно да ни вештаци не могу много допринети, да се што стварног и позитивног дозна. Је ли пак н. пр. дистанција позната и ако се ма из каквих околности може одприлике одредити колико је праха напуњено, онда вештаци могу помоћу нађених прашчаних зрнења дати прилично одређено обавештење тиме, што са сумњивим оружјем учине покушај и испитају, е да ли оно из одређене даљине и у одређени предмет може сличну количину несагоревеног прашчаног зрнења избацити.

Растојање у коме прашчано зрнење може да дејствује, варира између 1—2 метра.

Што се тиче других дејства при пуцању приметило се ово: Метком из пиштоља папир се запали још на $\frac{1}{2}$ м.; револвери могу косу на 10—15 см. опрљити. У осталом код рана метком задобивених ваља знати и ово:

1., Оне се у погледу канала разликују од рана задобивених убодом у томе, што је овај код ових увек ужи, што је оружје дубље ушло, док је код оних увек шири и пространји, што је кугла дубље ушла. Међутим се врло често дешава да се ране задобивене метком држе за оне задобивене убодом и обратно.

2., Метци са сачмом, који се из незнатне даљине избацују, могу проузроковати такве ране, које изгледају као да су куглом нанете, јер сачмена зрнења при излазу из цеви остају заједно, па се тек доцније расприште. Та се даљина у судекој медицини рачуна 4—6 стопа ($1\frac{1}{2}$ —2 м.), али она може према околностима и много већа бити. Кад би о овоме каквом доња упитали, он би одговорио, да се не може тачно одредити, докле сачмена зрнења остају заједно и да у томе понајвише случајност влада.



Код сваке је пушке важно пре свега то, да ли она то зрнење држи заједно или не, али то ни у колико нема опет са добротом пушке. Понека пушка држи сачмено зрнење дуже времена заједно, али кад се ово почне распрштати, она их пусти да се и даље распрштавају и у разном правцу, док друга пушка, чим се сачмено зрнење, које је из њене цеви изашло почне распрштати, не дозвољава да се оно друкчије распрштава, него што је почело и у томе правцу. Да сачмено зрнење остане заједно, зависи понајвише од њихове величине, (нумере), множине и од тога, колико је праха напуњено у цев.
(Наставиће се)

ИЗ ПОЛИЦИЈСКОГ АЛБУМА

АЛЕКСА КОСТИЋ

лопов и препредена варалица.

(СВРШЕТАК)

— Добро, иди. Ако што буде требало госпођи из чаршије, ти се нађи тамо да јој купиш.

— Разумем.

Жандарм пође два три корака на стаде. Њему је нешто у очи падало. Окрете се опет капетану.

— Молим покорно господин капетане, још ми је нешто казала госпођа капетаница да вам кажем на само — рече жандарм.

Капетан устаде и приђе му.

— Шта?

— Господине капетане. Овога човека што са вама седи, познајем. То је Алекса Костић лопов. За њега је пре неки дан дошао распис из Београда. Тражи се.

— Их, лудаче! Ово је трговац из Мађарске. Какав Алекса, какви бакрачи. Ти си се упознао. То рече капетан па се врати натраг за сто.

Жандарм није имао куд више. Његова се не верма. И, он оде да изврши налог.

— Ама ђато, тако ми Бога, овде је онај лупеж Алекса Костић што га тражи Управа из Београда. Ено га сада са капетаном. Заједно су и ручали. Он је частио капетана ручком а овај сад хоће да га води кући на каву, па и на вечеру до вече — говораше жандарм практиканту своме, кога је нарочито тражио и нашао га код „Тоше“ у кафани.

— Шта? Алекса! А познајеш ли ти њега добро?

— Као црвену пару. . . .

— Па каза ли то капетану?

— Море казах му, али он неће ни да ме чује. Вели: то је трговац из Мађарске.

— Хе, — насмеја се практикант Н. — Знам ја ту тцу. Многима је он подваљивао али неће више бели. — А где су они?

— Код лафа. . . .

Практикант скочи. Плати каву коју није ни испио, па одјури.

За тили часак стигао је код „Лафа“. Стаде испред првог прозора; мету шаке поред очију да му светлост не смета на нагвири.

— Он је, Алекса и нико други — рече у себи. Брже боље оде у непосредну близину у кафану код „Такова“ и написа капетану ово:

„Господине капетане. Тај човек што са вама седи тражи се расписом Управе града Београда. Врло је опасан човек и зове се Алекса Костић.

Ваш поштовалац,
Н. Н. практикант“.

Ову цедуљицу предаде кафанском момку да је однесе капетану.

После минут два врати се момак са истом цедуљицом. Н. је отвори и прочита испод онога његовог, капетановом руком написано:

„И ти си луд као и онај жандарм. Овога странца познајем ја толико година“.

Практикант плану. Оде одма у телеграфску канцеларију и предаде једну депешу.

Није прошло ни пола сата, кад се у капетановој кући у велико пило. Капетаница је трчкарала сваки час у кујну и доносила час вино час каве. „Трговац Шандор“ врло галантно је ласкао госпођи капетаници. Што ти је фина човек. Капетаници је то веома годило.

— Боже красна и фина човека — дошапта у згодној прилици мужу своме.

— Таки су из горњих места — одврати јој овај.

Куц, куц, куц.

— Напред — викну капетан.

Врата се отворише. У собу уђе разносач депеша.

— Једна депеша господин капетане.

Капетан потписа рецепис, узе депешу. Отвори је.

„Оно лице, које вам практикант Н. огласи за Алексу Костића с места да притворите и првом лађом под јаком стражом спроведете управи. За неизвршење ове наредбе биће те ви лично одговорни.“

№ 0000

Управник града Београда.

Н. Н.

Тако је гласила депеша.

Капетан пребледе. Неколико тренутака није знао за себе.

Врата се опет отворише. У собу уђе практикант Н.

— Алекса! Лупежу један! Зар си овде дошао да са угурсузлуцима твојим, овога наивног човека упропастиш. Милошу! — викну жандарма — дај тај конопац па добро свежи овога мађарског господара, Шандора. Ха ха ха.

Мислите читаоци да је Алекса пред овом сценом клоњуо духом? Боже сачувај. Он је до последњег момента био дрзак. Драо се као луд. Из цепова вадио је пуне шаке наполеона да тиме обмане капетана како он није то лице за кога га практикант сматра. „Ја ћу да протестирам! Мој држава ће да тера процес. . . . Мој трговачки посла може да вас кошта ваша положаја“ и ваздан томе подобним речима бранио се овај дрски неваљалац. И да није било оне депеше од Управника града Београда, мал' те га капетан не би пустио у слободу.

Није то све. Као што смо у почетку ове Алексине биографије казали, о његовим угурсузлуцима могла би се дебела књига написати. Ово је само један мали део из његове историје. Има његовога неваљалства и из војничкога живота. Ми ћемо се у доцнијим бројевима потрудити да изнесемо многе и још веће његове кривице у варању и у крађи. Оне су врло интересантне.

Алекса је 7. ов. м. побегао са робије из Добричева (види опис у прошлом броју нашега листа у рубрици „Тражи се“). Имао је још само 7 месеци да издржи па да буде пуштен. Али недољива страст за крађом није му дала да се стрпи још то кратко време. Чувајте га се. Свака општина треба да пази на дошљаке. Ако тако учине може га сваки позвати по слици изнетој у прошлости броју. Истина, он мења физиономије: час се брија, час пусти бакенбарде а час опет француску браду. Али главне црте остају.

МИЛАН БЕКЕЗ

ЛОПОВ.

Родом је из В. Кикинде у Банату, но у Србији живи од пре 16 година. Служио је махом по бољим кућама. У 1895. години погодио се и код г. Светозара Васиљевића чиновника управе државних монопола за покућара. Једнога дана кад је остао сам код куће, удешеним кључем отворио је орман и украо 2320 динара у банкама и сребру. То је било 10 октобра исте године. По извршеној крађи затворио је кућу и побегао. С почетка се крио по неким сумњивим кућама у Београду, а затим пребегао у Аустро - Угарску. Кад му је нестало пара, он се опет врати у Србију мислећи ваљда да још кога покраде и да се овде код нас слабо обраћа пажња на њега. Али за његову несрећу буде одма ухваћен. Првостепеним судом за варош Београд осуђен је на три године затвора. 2. Августа ове год. пуштен је са робије.

Излазећи из казамата узвикнуо је:

— Хвала Богу сад сам слободан!



У тој јединој његовој речи *слободан*, скрива се очигледна намера за нове покушаје крађа и превара, јер се сумња, да ће он ту своју слободу употребити на какав частан рад.

Обраћа се пажња свакоме на овога Милана. Има да издржи и једну годину дана полицијског надзора.

ВЛАДИМИР ТАНАЦКОВИЋ

ЛОПОВ И ВАРАЛИЦА

Као што се и из слике види, Владимир је још врло млад. Нема више од 17 година а већ је осуђен на робију за опасну крађу.

Толико се извештио у крађи и преварама, да човеку памет стане. Кад би ма и само две три ствари о његовим угурсузлуцима донели, требало би много написати. Ми ћемо у једноме од идућих бројева, донети на какав је начин крао и варао. Интересантно ће бити како је многе овдашње трговце, бакале, абације итн. преварио и дизао им еспапе. Он је за неколико дана чуда починио. Радио је у друштву са многим лицима а највише са препреденом варалицом Владимиром Ђирићем из Параћина, који је небројено пута кажњаван све под разним именима. Имао је и јатак своје. Владимир је родом из Јагодине.

**СТАНКО ОКАНОВИЋ**

КОЦКАР

Ко још није чуо за име Станка Окановића? У Србији нема ни једног места, које Станко није посетио о вашарима. Четврт века овај човек врши свој „занат“ и за толики низ година, он је толико кеса осекао и људи опљачкао, да се ни броја незна. За његове лоповлуке, он је небројено пута полицијски, а за опасне крађе и два пута судски осуђиван.



Последњи пут иступио је кажњен маја месеца ове године, од стране кварта теразијског и том је приликом протеран у Јагодину.

Сазнало се, да је последњи пут био на вашару у Ваљеву о овогодишњем св. Илији, у друштву са одбеглим робијашем Станојем Богдановићем, и тешко да се није вратио у Београд. На њега треба сваки да обрати строго пажњу. Врло је опасан и препреден. Хоће да насрне и пожем на човека.

Станко је родом из Босне. Има око 40 година. Средњег је раста; плав у

оштите. Зна занат молерски, али га ради само онда, кад нема кога да опљачка.

ВЕШТ КОЦКАР

Ми смо у кратким сличицама из коцкарскога живота, изнели, како поједини од њих раде и упражњавају свој „занат“. Старали смо се, да у ове сличице унесемо и хумора, али нам је поглавита циљ била, да упознамо полицијске органе са препреденошћу и лукавством ових људи, који готово не избијају из полицијских апсана.

Збиља, Марко Чапкун једном је приликом рекао: тешко оним људима, који се о Митрову или Ђурђевићу дну селе из квартира у квартир. Бар сам ја са те стране миран. Нити ме ко јури за кирију, нити ми ко одказује стан. Једно ме само „секира“ што се често селим из *полицијске* у *судске* апсане. Ама је све то „у комшилуку“. Тешко ми је само, што после од суда „штранацирам“ у београдски град, ал' и тамо добијам „фрај“ квартир!...

То је јасна илустрација, са каквом хладноћом, па ако хоћете и цинизмом, један коцкар сматра свој живот и своје бављење у друштву.

Има коцкара од сваке руке, али што је Мита М... звани „Митко“ то је што не веле за — приповест. Свакоме се ђаволу тај досети... Ако је у затвору, он пева, али том песмом он већ нешто смера. У тој песми огледа се „сигнал“: преварићу све! Држ'те се само ви други...

Ми ћемо изнети неколико слика из његовог живота само за то, што су оне занимљиве, и што могу послужити полицијским властима за материјал, ако се намере на каквог „трговца“ тога реда.

Пустићемо самога „Митка“ да он прича.

— У Београду саживео сам се са неком мађарицом Розом. Лепа беше пусница. „Очарала“ ме тако, да сам јој све покра-

Њене ствари давао, само да будем у њеном срцу добро записат. Ама и она је била „физик“. Што је знала маторе пензионере да улови, то више нема. Са те њене добре стране и волео сам је, јер је и мени добро било.... Око ње вртео се тада матори, а „зјело“ богати пензионер А.... Имао је свој виноград тамо негде изван Београда, а ја — замислите само? — био сам му „пудар“ — виноградија! Умео сам се око њега наћи, и он је држао да ми је Роза — жена. Матор пањ па се упалио, здравља ми! Еле, једнога дана договорим се са Розом, да га мало „опануљимо“. Казала ми је да јој се „удвара“ и да је моли да га једног дана „прими“, кад ја тамо не будем. Таман жива згода, помислих. Што сам намислио то сам и учинио. Казао сам Рози да га „прими“, па да ми каже кад ће то бити.

Била је баш недеља, сећам се добро, јер сам тада имао код Розе маснији ручак, кад ето ти чиче. Кашљуца из далека, па се љула к'о гѐм. Мало се погрбио а „укљештио“ очима к'а — мачак. Дође до куће. Ја се био прикрио иза једне бачве.

— Еј, Розо, јеси ли ту? виче чича.

— Ту сам господине, одазва се моја мађарица.

— Сама?

— Сама!

— А муж?

— Оде мало до Топчидера....

— Кад ће се вратити?...

— Не знам. Сигурно ће тамо дуже остати....

— Па можеш ли ме „примити“ голубице? закрештао чича.

Роза обори очи. Чича јој приђе ближе, па је ухвати за дебели „подваљак“.

— Но?

— Па.... хоћу, муца к'о бајаги стидљиво моја лукава мађарица.

— Сад?

— Сад!

— Лепо, рече чича па уђе у кућу. Почекао сам мало, па онда банух и ја унутра. Он се беше, к'о човек мало „разузорио“, а ја тек дрекних:

— Шта ћете ви овде код моје жене? А?

Чича цепти од „зорта“ а Роза се „уби“ плачући:

— Немој, Дисо, молим те, умири се.

— Моју кућу осрамотити! Моју „чест“ окаљати, дерем се ја ко луд!...

Чича премро од стра, а Роза моли ли, моли....

— Умири се слатки мој Дисо! (Тако ме, ко бојаги, по имену зваше) Није човек крив.... онако....

— Шта, није крив! Убићу и тебе и њега! Мој образ тако бацати под ноге. Море знате ли, да ја немам ништа друго до мој „образ“, а?

Вичем тако а мислим: но и твој образ био масан па га пси појели. Ал' опет држим се озбиљан, па се као мало умирих.

— Добро, бићу миран, рекох, па се окретох чичи; дај ми твој сџт!

Чича дџну душом, скиде златан ланац и сахат и даде ми.

— Ту да останеш, док се ја не вратим. Розо, ако оде, тебе ћу на комаде исећи. Знаш ми „нараф“ па сад гледај шта ћеш!...

За тим сам изишао напоље. Узјахах виноградско кљусе па право у варош чичиној кући.

Јавих се госпођи.

— Шта ћеш, Дисо, упита ме она.

— Ето, господин вам је послао свој сахат и ланац и тражи, да му одмах по мени пошаљете 200 дуката! Пазарио неко имање. Ама имање, вреди брат брату 1000 дуката. Чудо је „батли“ наш господин....

— О, ушао ћаво у њега и у његов дан, докле ће тај куповати имања! вајкаше се госпођа.

— Молим вас, рекао ми је да се журим. Знате „каки је“....

— Идите обоје до ђавола. Маторо па лудо, рече госпођа и оде у другу собу. Одброја 200 жутих дуката па ми их даде.

— Ево, носи му, однела га мутна Марица, Боже ме прости....

Узех паре, па у виноград.

Чича још седи. Скуњило се ко' ђаво у — наћвама. Роза да се искида од „секирације“. Чим сам ушао рекох му:

— Ево вам сахат. Ја сам код ваше госпође свршио што сам имао. Писнете ли само, пуцаће брука по вароши. Од сутра нисмо више у вашој служби.

Чича оде а ми се слатко насмејасмо овој „комендији“. Шта је после било са чичом и госпођом, не знам, ал' знам то, да му је измила главу без сапуна, и да чичи неће пасти више на памет да *туђе* жене задиркује, и да *иоштен* образ каља! Наравно овакав *образ* као овај *мој*....

ОСУЂЕНИ НА СМРТ

1. Суд општине корманске, у округу крагујевачком, известио је среску власт да је циганин Радован Симић из Кормана, звани „Дуња“, убио ножем Љубицу, кћер Васе Томића циганина из Кормана, своју куму, која му је децу крштавала.

Убиство је извршио на следећи начин:

Отишао је у оближњу шуму са Љубицом, да секу дрва. Од једном салети је Радован да са њоме обљубу изврши, говорећи јој, како је она са њим већ неколико пута „уживала“. Ну она се томе противила, наводећи, како је то сада грехота јер су кумови и да она то неће да учини. Пре је вели, било за то, што нису били род.

Како Љубица није никако хтела, на његово наваљивање да пристане на блуд, он шчепа иза појаса нож говорећи „кад нећеш самном нећеш ни са другим“ те је на 20 места избодом ножем тако, да је овим нанео тешку повреду тела, од које је је 5. маја о. г. у болници крагујевачкој и умрла. Дакле она је била још у животу и могла је проказати како убицу тако и узроке убиству.

И код среске власти и на претресу, Радован је признао да је ножем избодом Љубицу за то, што га је мучила и није хтела пристати да са њом обљубу изврши, док је она до тог случаја увек са њим чинила, јер су живили у љубавним односима и што га је вели на тај начин уверила да му је постала неверна.

Како је Радован према оруђу којим је дело извршено и месту самих повреда учинио овим кривицу која се казни по § 155. крив. зак. дакле хотично убиство са предумишљајем, које је убиство и лекарском секцијом утврђено, *то је првостеп.* крагујев. суд пресудом својом од 23. августа т. г. № 17.868 за ово дело осудио Радована *на смрт.*

Признање оптуженог и добро владање по општин. увери, није му могло служити за олакшавну околност, јер се признање узима као доказ противу њега. (§ 225. и 243. крив. пост.).

По незадовољству оптуж. његовог браниоца а и по званич. дужности, апелац. суд разматрајући акта овог предмета нашао је, да је горња пресуда првостепеног суда на закону основана и за то је исту под 1. септ. т. г. № 2557 одобрио, а касац. суд код кога су ова акта била на решењу 16. септ. т. г. № 6124 оснажио је горње пресуде, и тако се над Радованом има смртна казна извршити.

2. *Станоје Живановић* теж. из Липа, округа смедеревског, 9. марта т. г. изјутра пошао је са својом женом Љубицом у

воденицу на Морави, носећи обоје по једну врећу жита на леђима за мливо, па прелазећи преко лесе у воденицу гурнуо је Љубицу у намери да је удави. Падајући у Мораву Љубица се ухватила за воденичну уставу, а Станоје видећи, да би се она још могла спасти, одгурнуо је ногама од уставе и тако је она потонула и удавила се, а леш њен, пошто је имала привезану врећу на леђима са житом, није нађен, јер је вода са теретом није могла избацити на површину.

Браћа Љубичина у тужби својој, преставили су власти, како је Станоје ово учинио с тога, што је он живио у блуду са неком Милицом — Милојком — удовом Илије Костића из Липа; и да је Милојка узрок хрђавом животу Станојевом са Љубицом.

Оптужени Станоје није признао да је он гурнуо своју жену у Мораву, већ се је вели она сама оклизнула и пала. Па како је на леђима имала привезану врећу са храном, она се је одмах и удавила. Немогући да је спасе повикао је за помоћ, и док су воденичари на његову вику дотрчали, она је већ потонула.

Милојка која је такође по овом, делу оптужена као саучесник, изјавила је, да она нема појма о овоме делу, нити да је она учествовала у истом; одричући да је блудно живила са оптуженим Станојем, те да би била узрок хрђавом њиховом животу.

Сведоцбom испитаних сведока очевидаца и признањем оптуженога Станоја да је се Љубица удавила, стоји дело убиства казнимо по §. 155. крив. закона, а која се хотичност и намера с предумишљањем утврђује сведоцбom заклетих сведока који тврде, да су видели како је оптужени Станоје гурао ногама руке удављене Љубице кад се ова ухватила за уставу и хтела спасти, те је се морала одпустити и потонути.

Ова намера и спремање Станојево да својој жени дође главе, најбоље се утврђује исказом два сведока који тврде, да је Станоје наговарао поједине људе, да Љубицу баце у бунар и да ју салете на вршење обљубе, те да би он — Станоје — нашао узрока да је убије као неверницу.

Сем овога испитани и заклети сведоци утврдили су, да је био хрђав живот између Станоја и Љубице, а блудни живот Станојев са Милојком.

Суд је према свему овоме нашао да је испитаним сведоцима утврђено, да је Милојка причала како ће оптужени Станоје доћи главе Љубици и убити је, а тиме је утврђено да је знала да се ради о глави пок. Љубици, па то не јавила власти.

Ценећи све напред наведено првостепени суд смедеревски 11. августа т. г. № 16.099. пресудио је: да се оптужени Станоје за ово хотично убиство с предумишљањем извршеним над својом женом Љубицом казни *смрћу*, а оптужена Милојка са *четири године затвора*.

НОВ ПРОНАЛАЗАК У ПОЛИЦИЈСКОЈ СТРУЦИ

Изгледа нам необично, да и у полицијској струци, може бити код нас нових проналазака, кад сви закони и уредбе по којима би се ова струка развијала, стоје на истом ступњу, на коме су стајале при своме заснивању и организацији.

Па ипак нас уверавају да има.

„*Наирстак*“ или да речемо, пошто су две шупљине „*наирстци*“.

За што се баш тако зове?

Зато што се овим новим проналаском веже кривац за ма која два прста на руци, хитро, брзо, без болова, без муке,

потпуно сигурно, таман како одговара модерном друштву XIX. века.

И то је опет новина али *сраска*. То су изнашли наши људи, и што је најглавније, при том нису копирали никога са стране. Потпуно и са свим оригинално сретство „за везивање криваца“ које пада у ово доба, када се и сувише размишља о тортури која постиже кривце са употребом старих срестава за везивање и окивање.

До сада су код нас позната свега два начина, за везивање криваца. Оба су из старог доба. Оба тешка, гломазна, неспретна, а међутим оба мучна за зликовца.

Један је начин, везивање криваца конопцем. Ту му се саставе руке „наопако“ т.ј. по зади, и онда се стеже овим уже-том све дотле, док онај који врши везивање, не буде уверен да је чврсто везано.

Кривац је на грозним мукама, јер везивачи, при самом свом раду не смећу с ума „из нокта му црна крвца врца“ — што је остало од прастарих времена, да се само тада кривац добро свезао, ако му што веће муке при томе везивању произведу. То је и по традицији ропски, а слествено, да само по том доказу не одговара садашњем добу.

Конопац, уже, тешки, гломазни, неспретни а и мучни предмети за везивање, нису више у своме добу.

Ово је сретство замењено, али не свуда, са другим, које ако није мучније, није заиста лакше. То су „лисице“ којима се вежу руке преко чланака, кад их кривац укрести. Остатак или прерада старих белензука, које су личиле, на данашње „пранге.“ Сретство неспретно, тешко и гломазно а на кривцу производи болове. То је после конопаца, друго сретство. И оно није су-времено, и против њега се буне осећаји човекољубља, а и сама наука о кривичном праву војује против таквих срестава.

Сад је пронађено ново сретство. Лака ствар, која није тежа од 214. грама, а у дужини износи свега 0.70 м. м. и ширини 35 м. м. *И што је најглавније не производи никакве болове на кривцу*, а међутим је боље везан по ма којим начином од оних што наведосмо.

Састоји се из два плочаста дела која се држе хоризонтално један према другом помоћу једне шпирале. Горња је страна здрава а доња је пробушена на два места. Ови су бушемци у пречнику различни. Па и пак подељени су за човечије прсте. У те отворе увуку се прсти и то један, ма који, десне руке а други леве. Кад се с доње стране окрене кључић, онда шпирала попусти и горња страна спадне те поклопи горњу страну прстију. Тада је човек везан, и на никакав начин не може се опростити ове везе док се кључем не отвори дотична шпирала.

Као што смо напред казали, ове везе не производе никакве болове на свезаноме.

Поред тога, лаке су, спретне и може их чувар јавне безбедности носити у џепу не само по једне или две, него и по 10. комада.

Иницијативом једног окружног начелника, израдио је ове напретке г. Мата Блашковић, машински раденик у Нишу. Или, да се боље изразимо: идеја је начелникова а израда г. Блашковића. Нема сумње, да за овај проналазак ако је добар као што нас уверавају, имају обојица подједнаке заслуге.

Г. Блашковић имао је до сада неколико својих проналазака и колико се сећамо, недавно му је један откупило министарство војено.

ТРАЖЕ СЕ

Начелник среза ресавског, депешом од 12. т. м. № 12346, јавља, да је непознати допов украо са паше у пољу једног вола Павлу Гарашевићу из Бобове. Во је стар 5 до 6 год., длаке сиве без роваша. Рогова: један прав а други мало оборен.

Начелник среза млавског, депешом од јучерашњег № 10122, јавља: да су ноћу између 4. и 5. т. м. непознати допови из затворене авлије украли Гвозди Петровићу из Табановца 12 брава оваца најбољих и то 6 црних и 6 белих.

Управа државне ергеле у Пожаревцу, депешом од 10. т. м. № 2724, јавља: да су Миљко Живуловић из Брусника, окр. крајинског и Ђорђе Радосављевић из Салаша окр. црноречког, осуђеници београдског казног завода побегли ноћу између 9—10. т. месеца из Љубичева од коња, где су за рад одређени били.

Миљко је стар 35 год., средњег раста, округла црвена лика, косе и бркова смеђи, носа великог.

Ђорђе је стар 40 год., средњег раста, у лицу пун и црвен, крупних растурених бркова, смеђе косе, носа обичног.

Од државних ствари однели су и то: Миљко два пара кошуља а Ђорђе двоје гаће, једну кошуљу, један гуњ и капу.

Управа београдског казног завода, актом од 9. т. м. № 4785, јавља: да је 8. т. м. по подне око 5 часа побегао из Топчидера осуђеник Живојин Начић из Неготина.

Живојин је стар 19 год. средњег раста, косе, обрва и очију црних, носа права, образа пуних — дугих, чела малог, браде и бркова нема. Одело: гуњ и капа од црног сукна, гаће, кошуља и опанци. Наређује се тражење.

Стеван Едуард Пишић, 14 тек. мес., у вече, побегао је из притвора ср. врачарског, у ком је био због опасне крађе, извршене у селу Винчи Фијоријану Јарошу, воденичару г. Васе Мадаревића. Стеван је по занимању машинист. Родом из Аустро-угарске. Има 24—25 год. Висок, танак и у опште плав. Има мале жућкасте бркове, а исту таку и браду.

Начелник ср. косаничког јавља: да је 14. т. м. Вуксану Миленковићу из Куршумља, украдена кобила длаке доратасте стара 3—4 године.

Начелство окр. подринског јавља, да је Петар Протић, скитница извршио крађу новаца Бошку Ђорђевићу, баштовану из Шапца, па побегао.

Петар је у опште плав; очију поднадувених; обрва више белих; стар је 15 година. И на њ треба озбиљну пажњу обратити.

Побегао. Михаило Радвановић, осуђеник београд. казног завода, побегао је 15. тек. месеца. из Љубичева, где је на раду био.

Михаило је стар 25 година; стаса средњег; лица дугуљастог; смеђ у опште; носа дугачког, бркова малих. Говори врло брзо и сплетено. У оделу осуђеничком. Обраћа се пажњу полицијским властима на овог бегунца.

ЗАСЛУЖУЈУ ПОХВАЛУ

Стеван Шутовић, жандарм II чете жандарм. батаљона, који је на служби при кв. палилулском, 4 овог мес. ухватио је Микишу Ђурића, молера који је ножем убо Петра Стаменковића обућара.

Каплар Видан Марковић, 11 овог мес. ухватио је Радоја Првуловића, родом из Вел. Крсне, који је пресудама војних судова осуђен на три године робије, па са исте утекао 11 т. м.

РЕЦЕНЗИЈЕ НА „ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“

„Либерал“ у 71. броју од 4. Септембра т. г. доноси:

„Полицијски гласник“, тако се зове нов лист, који је од скоро почео излазити у Београду, и који се искључиво занима полицијским стварима.

Од ових новина имамо до сада четири броја, и право да кажемо, нама се допада уређивање његово. То, што је његово уређивање за похвалу и што је излажење и опстанак овога листа веома нуждан у Србији, даје нам повода да неколико речи проговоримо, које ће ниш у прилог бољем развиту овога тако кориснога листа.

У једном од његових прошлих бројева читали смо, да се кривци најпре могу познати по добро описаној физиономији, и један кривац ако се буде тражио, и ако буде његов лични опис и његова физиономија добро описана лако се може наћи. То је неоспорна истина, и камо среће да се у сваком надлештву води засебна књига тражења у којој за сваког кривца има засебан лични опис, ми би данас много мање имали крађа, убиства, паљевина и т. д., то, једно, а друго да се у те описе бележе и сви знакови који се налазе на телу једног кривца или сумњивог лица, припомогло би такође на велико утамањивање криваца. Како смо у једном од прошлих бројева „Полицијског Гласника“ читали да се један кривац нашао по једном знаку на његовом телу, и како смо се и ми лично уверили да је ово веома корисно, апелујемо на уредништво да се још једном на ову ствар врати и живо настане на надлежном месту, да се код полицијски власти од сваког кривца или сумњивог лица узме тачан опис и води у засебној књизи.

Поред овога, радујемо се, што видимо и Тасине белешке из стране криминалистике, од које ће наши полицајци имати велике користи. Поред свега овога добро би било кад би се мало више писало о нашим општинама и о њиховом раду, те би тиме се дала могућност и иначе неписменим сеоским ђатама како ваља радити.

У осталом за сада написх оволико с препоруком да се наше све боље гостионице претплате на овај лист, јер ће то бити у њиховом интересу, а неће бити згорега да се претплаћују и имућније гззде, те би тиме бар могли знати приликом узимања слугу у службу, кога им ваља узети, или да небуду узели каквог опасног зливковца; па онда ће бити доцкан кукање.

Цена је листу мала: за годину 20 дина, за пола године 10 дина. Овај лист излази са сликама. Претплату примају поште и сва окружна начелства.

ЗАДАТАК

Гљајте шатровци догљаше поријати.

Раскужњаваш ли шатровачки?

Не раскужњавам!

ИЗЈАВЕ, ПОРУКЕ И ОДГОВОРИ УРЕДНИШТВА

Из данашњег броја због нагомиланог материјала изостаја је рубрика „Полицијски речник.“ У будуће трудићемо се да то не буде, јер формула има врло много и њих мислимо да износимо у што већој мери. Као што смо и у првом броју обећали, ми ћемо на крају сваке године доносити регистар, из којег ће се моћи увек лако наћи свака формула, која у нашем листу изађе. — Сваки полицајац од пера, могао би да нас потпомогне у томе и да нам по коју формулу пошаље, коју би можда ми превидели да изнесемо.

Најдаље за 7. дана биће одштампан 1 и 2 број нашега листа и послаће се нашим претплатницима којима ове бројеве дугујемо.